

Klasa: 034-08/12-01/034
Urbroj: 580-07/26-12-002
Zagreb, 3. svibnja 2012.

Vlada Republike Hrvatske
Ured za zakonodavstvo
gđa Zdenka Pogarčić, ovlaštena za obavljanje
poslova ravnatelja ureda

Trg svetog Marka 2
10000 Zagreb

Predmet: Nacrt prijedloga Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa
- stručno mišljenje; dostavlja se

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 27. travnja 2012. zahtjev Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske (dalje: Ured za zakonodavstvo) kojim se traži stručno mišljenje Agencije o sukladnosti Nacrta prijedloga Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09).

Agencija je na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Vesna Patrlj, dipl.iur., Milivoj Maršić, dipl.oec. i dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 105. sjednice, održane 3. svibnja 2012., u smislu članka 25. stavka 1., članka 30. točke 6. i članka 31. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, donijela sljedeće

MIŠLJENJE

Agencija kao nadležno tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja potiče sustavnu analizu učinaka koje bi donošenje nekog propisa moglo imati na razvitak tržišta i tržišnog natjecanja na njemu.

Stoga je Agencija dopisom (Klasa: 034-08/2012-01/016, Urbroj: 580-07/26-12-2 od 27. veljače 2012.) dostavila Uredu za zakonodavstvo, inicijativu kojom predlaže uvrštavanje Testa učinaka propisa na tržišno natjecanja u procjenu učinaka propisa.

Uvrštavanje Testa učinaka propisa na tržišno natjecanje u procjenu učinaka propisa ima za cilj smanjiti mogućnost donošenja propisa kojima se svjesno ili nesvjesno narušava tržišno natjecanje na štetu potrošača, poduzetnika i ukupne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, ako je iste ciljeve moguće ostvariti i na drugi način. Istovremeno, time se unaprijed smanjuje

potreba za *ex post* postupanjima Agencije kao i broj subjekata kojima se nanosi šteta ograničavanjem tržišnog natjecanja.

Uvidom u sadržaj Nacrta prijedloga Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa (dalje: Nacrt Uredbe), Agencija je utvrdila da predmetni Nacrt Uredbe detaljno propisuje kriterije za Prethodnu procjenu učinaka propisa, obrazac za izradu Prethodne procjene, način i metodologiju provedbe postupka procjene učinaka i dr.

U članku 4. stavku 4. Nacrta Uredbe određuje da će se očekivani učinak na tržišno natjecanje obvezno procjenjivati prema Obrascu sadržanom u Smjernicama iz članka 20. Nacrta Uredbe.

S druge strane, sukladno odredbama Nacrta Uredbe, predviđene Smjernice sadrže primarno metodološke i tehničke upute za izradu Prethodne procjene i procjene učinaka propisa. Stoga je stav Agencije, da se svrha Testa učinaka propisa na tržišno natjecanje, odnosno Obrasca, kako ga definira ovaj Nacrt Uredbe, neće ostvariti na odgovarajući način njegovim uvrštavanjem isključivo u Smjernice.

To iz razloga važnosti analize učinaka propisa na tržišno natjecanje kojemu je Test učinaka propisa na tržišno natjecanje primarno namijenjen u okviru sveobuhvatne procjene učinaka propisa.

Naime, sukladno inicijativi Agencije, predlagatelj propisa trebao bi u konkretnom slučaju utvrditi cilj donošenja propisa (kao što su, primjerice, unaprjeđenje i učinkovitost propisa, reguliranje postupanja poduzetnika na tržištu, otvaranje tržišta, uvođenje standarda, zaštita potrošača, zaštita zdravlja i sl.) te razmotriti alternative njegovom donošenju (je li, primjerice, bolje zadržati postojeće stanje, treba li propise ukinuti ili, pak, sigurnost ostvariti uvođenjem dodatnih ograničenja, sustava licencija, dozvola i sl.), te na kraju, utvrditi o kojim se tržištima odnosno sektorima radi. Treba istaknuti da se Test učinka propisa na tržišno natjecanje, po uputama zemalja članica OECD-a, prije svega odnosi na propise koji pokrivaju posebno osjetljive sektore kao što su tzv. mrežne industrije (sektor energetike - električna energija, plin, sektor telekomunikacija), slobodne profesije (odvjetnici, javni bilježnici, revizori itd.), profesionalna udruženja, sektor javnih nabava, industrije koje obilježava visok stupanj zaštite standardima i normama, poduzetnike s posebnim ili isključivim pravima itd.

Iz gore navedenih razloga Agencija smatra da je Obrazac, odnosno Test učinaka propisa na tržišno natjecanje primjerenije uvrstiti u Nacrt Uredbe, primjerice kao i Obrazac o procjeni učinaka na okoliš, a naputak za njegovo provođenje kao poveznicu u predmetne Smjernice.

Agencija naglašava da bi ovakav pristup bio primjereniji, ističući pritom i važnost da se prije donošenja svakog propisa isti podvrgne Testu učinaka propisa na tržišno natjecanje. Na taj bi se način, osim promicanja kulture tržišnog natjecanja u svim sektorima socioekonomskog okruženja, ukazalo i na smjer kojim se propisi moraju mijenjati kako bi se nezakonito i nerazmjerno ograničavanje tržišnog natjecanja izbjeglo u trenutku donošenja propisa.

Agencija se u svom dosadašnjem radu u smislu donošenja stručnih mišljenja o sukladnosti nacrta propisa i važećih propisa s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, često susretala s potrebom usklađivanja nacrta propisa i važećih propisa s odredbama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Upravo dosadašnje iskustvo Agencije u području davanja stručnih mišljenja ukazuje na potrebu nužnog uvrštavanja Testa učinaka propisa na tržišno natjecanje u procjenu učinaka propisa u sadržaj Nacrta Uredbe.

Nadalje, s obzirom da Agenciji nije dostavljen nacrt Smjernica iz članka 20. Nacrta Uredbe, Agencija nema saznanja u načinu provođenja Testa učinka propisa na tržišno natjecanje u praksi te stoga u tom dijelu ne može dati stručno mišljenje na predmetne Smjernice i Nacrt Uredbe u cjelini.

Zaključno, Agencija predlaže Uredu za zakonodavstvo da kao tijelo nadležno za koordinaciju i izradu dokumenata u svezi procjene učinka propisa, Test učinaka propisa na tržišno natjecanje uključi kao sastavni dio u Nacrt Uredbe, a metodologiju odnosno upute za njegovu izradu u predmetne Smjernice, kako bi se u potpunosti ostvarila svrha procjene učinaka propisa i s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

S poštovanjem,

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec